

Акімова Н. С.,

к.е.н., професор, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування,

Янчева Л. М.,

к.е.н., професор, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування,

Наумова Т. А.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування,

Державний біотехнологічний університет

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ ОБЛІКОВО-ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

В умовах глобалізації, стандартизації та уніфікації облікових процесів, розвитку міжнародних економічних відносин, мінливості законодавства проблема збалансованого формування бухгалтерського обліку та оподаткування стає все більш актуальною. При цьому найважливіше значення набуває формування обліково-податкової системи, яка охоплює все обліково-аналітичні процедури, комунікаційне взаємодія яких здійснюється через горизонтальні і вертикальні інформаційні потоки [1, с.25].

В сучасних умовах особливо гостро постають питання про ефективну постановку податкового обліку, оптимальної моделі взаємодії його не тільки з фінансовим, а і управлінським обліком, а також підвищення ролі податкового адміністрування, оптимізації податків на рівні господарюючого суб'єкта.

Як зазначають Гавриленко Н.В., Грищенко О.В. [2, с. 923] прагнення організацій забезпечити конкурентоспроможність своїх товарів і послуг в умовах діючої системи оподаткування спонукає до пошуку збалансованого рівня платежів, за якого оптимізуються інтереси самих організацій та інтереси держави. Існує кілька груп податків, які по-різному впливають на величину фінансових ресурсів підприємства.

Аналіз робіт вітчизняних авторів показує, що наразі питання організації обліково-податкової системи та інформаційних потоків її складових (фінансової, податкової та управлінської) розкриваються у науково-методичній літературі

лише з деяких аспектів. Ряд питань про факт існування управлінської та податкової складових обліково-податкової системи, їх роль та місце у структурі даної системи, співвідношенні з іншими видами економічної інформації, як і раніше, залишається дискусійним.

Виходячи з цієї інформації, можна відзначити, що побудова моделі взаємодії бухгалтерського та податкового обліку потребує системності і необхідності створення єдиної інтегрованої обліково-податкової системи.

В даний час моделі інформаційної обліково-податкової системи перебувають у стадії розробки та внесення постійних коректив. Основною метою побудови моделі інформаційної обліково-податкової системи є забезпечення ефективності функціонування системи контролю для підприємства. Тому мають створюватися організаційні умови для розвитку та взаємопроникнення методів планування, фінансового та податкового обліку, контролю, а також різних видів аналізу – фінансового, управлінського та податкового.

Запропонована модель обліково-податкової системи суб'єкта господарювання представлена на рис.1. Елементи, що становлять комплексну модель обліково-податкової системи перебувають у взаємодії із системою управління та виробничою системою підприємства. На основі інформації, що отримується в моделі обліково-податкової системи, будується аналіз діяльності та внутрішній і зовнішній аудит. У зв'язку з цим важливо визначитися з методологією, що застосовується в підсистемах обліку в частині оперативного управління, тактичного керівництва та стратегічного планування. У рамках інформаційної обліково-податкової системи відбувається поділ потоків облікової інформації на фінансову, управлінську та податкову.

Таким чином, представлена схема обліково-податкової системи відображає всі процеси обміну інформацією, що відбуваються на підприємстві. Таким чином, обліково-податкова система включає в себе чотири підсистеми – облік, аналіз, аудит та систему оподаткування [1, с. 32].

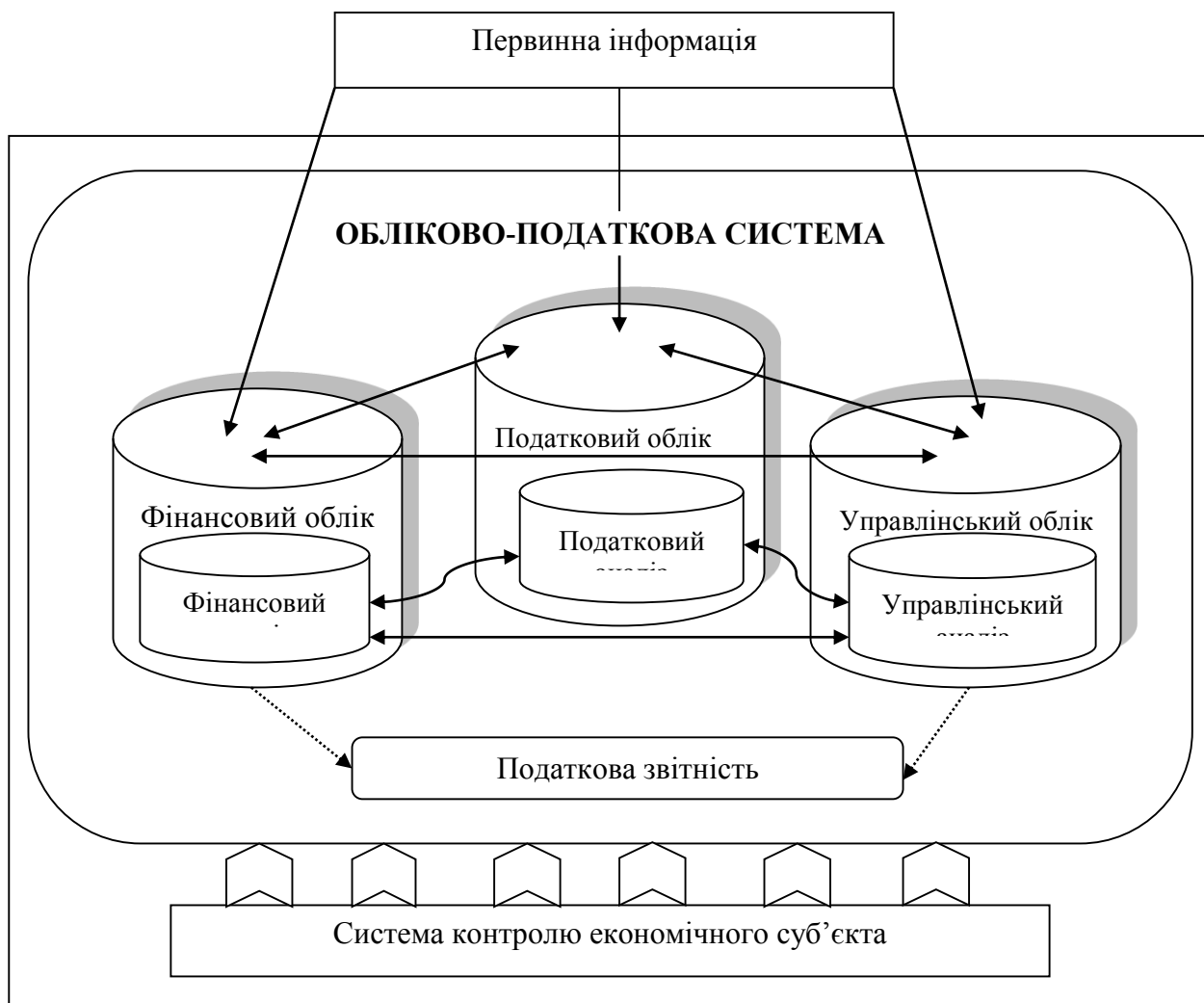

Рис. 1. Модель обліково-податкової системи суб'єкта господарювання

Література

1. Акімова Н.С. Організаційно-методичне забезпечення обліку і аудиту податкових розрахунків і платежів в системі інформаційного простору. Operation and development management of economic entities in European integration conditions: information service, mechanisms, digitalization : колективна монографія. М.Катовіце : Publishing House of Academy of Silesia, 2022. С. 25-48.
2. Гавриленко Н.В. Грищенко О.В. Податкові витрати та контроль їх стану в системі обліково-податкового інформаційного простору. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Випуск 14. С.922-927.